

Priloga „Gorenjcu“ števil. 34 z dne 25. avgusta 1906.

Dopisi.

Dovje. Iz gotovega vira čujemo, da je okrajno glavarstvo rešilo pritožbo proti volilnemu imeniku in se bode v nedoglednem času vršila volitev novega odbora. Pritožbi se je, v kolikor nam znano, docela ali pa le s kako malo izjemo ugodilo. Ko se vsebina te rešitve dožene, nudila se bode našim cementnim bralcem prilika, natančno izvedeti, kaj je tical vzrok, da se volitev ni pravočasno vršila ter tudi, kdo je to zakrivil; povemo pa že naprej, da je to «modrost» znanih naših doktorjev, koji so postopali po navodilih naših cementnih Nemcev. Poskrbeli pa bomo, da nas take osebe ne bodo več kratile v naših pravicah.

Dovje. Odkar «Gorenjec» budi naše ljudstvo iz narodne zaspanosti in si prizadeva, da izgine v naši občinski upravi vsakojaki nemški upliv, si je pridobil med trezno mislečim ljudstvom splošne simpatije; in tako je tudi prav. Slovenec bodi na svoji zemlji sam gospodar in se ne pusti vladati od privandranih Prusov, kateri so prišli, da kujejo kapital iz naše zemlje. Sedanjemu vodstvu tukajšnje cementne tovarne pa povemo, da postopa ravno nasprotno, nego je ustanovitelj tovarne ranjki gospod Amann obljubil, namreč: «Zagotavljam vas, da mi nismo prišli tu sem delat politiko ali nemško propagando, temveč «cement»!

Novičar.

Naš stari, zaslužni dopisnik se je zopet oglasil v našem listu. Obljubil nam je, da bo odslej pridneje dopisoval v naš list. Bodo demo videli!

Socijalni odsek. Pri svoji zadnji občinski seji je izvolil jeseniški občinski odbor poseben odsek, kojega naloga je, poročati odboru o socijalnih razmerah v občini. Tu pride v poštev seveda v prvi vrsti delavstvo. Stanovanjske razmere so v občini istinito tako nepovoljne, da je bil res že zadnji čas, da se zlasti v tem oziru nekaj ukrene od strani občine kot avtonomne korporacije. In kdor se zaveda svojih pravic, mora poznati tudi svoje dolžnosti. V odsek so bili izvoljeni: J. Krivec kot načelnik, F. Fabinc, J. Ferjan, A. Pongratz in J. Zabukovec. Želeti je le, da bi odsek kar najuspešneje deloval.

Jako nervoznega se je pokazal pri izvolitvi socijalnega odseka g. Pongratz. Ako nekdo opozori, da je v prvi vrsti dolžnost tovarne, da primerno skrbi za delavska stanovanja, še iz tega nikakor ne sledi, da se hoče tovarno napadati in izzivati. To nam niti na misel ne prihaja. Toraj malo več hladnokrvnosti, g. Pongratz, pa se bomo prav dobro razumeli.

Ali res vse spi v strokovnem društvu?

Pred kratkim je bil občni zbor strokovnega društva. Klerikalni odbor z znanim Glavičem na čelu, je razdelil med svoje backe listke z že določenim novim odborom. Nato je nekdo hitro pobral listke in volitev je bila končana. Potem pač ni čuda, da ostaja v tem društvu vedno vse pri starem. Zabukovec piska, par kozličev pa prav pokorno pleše. Bože, pomiluj tako duševno revščino! Klerikalni kandidatje so dobili 160 glasov, društvo pa šteje nad 400 članov. To je bila res sijajna zmaga, ko je volila komaj četrtnina članov.

«Deutsche Schule». Ta izzivajoči napis se blesti na poslopju nove nemške sulferajnske šole, ki stoji tik nove ceste, ki pelje mimo kolodvora. Za koga je bila šola zidana? Cela občina ne premore niti 20 nemških otrok! Postavljena je bila torej po stari navadi obole nemške gospode kot ponemčevalnica slovenskih otrok.

Edina protimoč proti nemški šoli je narodna samozavest slovenskih staršev. Slovenski otroci se morajo izogibati te šole kakor bi bila okužena. V sulferajnskih šolah se otroci ne uče le nemškega jezika, tam se jih naravnost zastruplja s sovraštvom do lastnega naroda. Slovenski starši, bodite oprezni in ne pošiljajte svojih otrok v to ponemčevalno gnezdo.

V farovžu zopet lažejo. Pred kratkim je prinesel pobožni «Slovenec» iz Zabukovečevega peresa prav lažnivo vest, da je dobil učitelj Fabinc od deželnega šolskega sveta — ukor. Novica je popolnoma izmišljena in je pravi uzor poznatih farovških laži. Imenovani o tem še prav ničesar ne ve in se mu ni dosedaj še od nobene strani niti las skrivil.

Jeseniškega Sokola je okradel pri zadnji veselici sin zastavonoše katoliškega delavskega društva na Savi. Gospodu Zabukovcu priporočamo, da naj svoje ljudi vsaj toliko izobrazí v svojem izobraževalnem društvu, da bodo znali vzgajati svoje otroke. Ali se razumemo?!

Maša-zadušnica za pokojnim ravnateljem kranjske industrijske družbe g. K. Lukmanom je bila v četrtek, 22. t. m. Udeležil se jo je vsled odborovega sklepa ves občinski odbor jeseniški.

Jeseniški Sokol sodeluje pri veliki ljudski veselici, ki se vrši v nedeljo, 26. t. m. na obširnem travniku blizu hotela Petran na Bledu.

Neki hudomušnež je raztrosil po Jesenicah neverjetno vest, da je skočil v Bohinjsko jezero načelnik jeseniškega Sokola V. Rabič, ki se tamkaj zdravi. Vest se je že smatrala za resnično, a se je v kratkem pokazala kot popolnoma izmišljena.

Velik nered vlada na novi progi Jesenice-Trst. Zamude so kar na dnevnem redu. Posamezni železniški vozovi so zaprašeni in za-

mazani, da stopi iz njih človek po nekoliko daljši vožnji podoben — dimnikarju. Povsod pa se vidi, da primanjkuje na vseh koncih in krajih — službenega osebja, ki je vpreženo v službah kakor živina. Boljše razmere nastopijo morda po otvoritvi karavanskega predora, ki se izvrši 4. oktobra t. l.

Jeseniški otroški vrtec se preseli letošnje leto iz hiše g. Ferjana najbrže v hišo g. Baloha. To bi bilo tudi popolnoma umestno!

Nova proga z Jesenic do Hrušice in skozi Karavanski predor je dodelana v toliko, da je napovedana komisija, ki ima pregledati progo.

Nemško prodiranje na Koroškem. Tik pod Karavankami je Blaško jezero s slovensko vasjo Blače, kakor je sploh do Zile in Drave še vse slovensko. Toda kako malo zavedenosti je v teh Slovencih, se je pokazalo te dni, ko se je ustanovila podružnica «Südmärke» ter so v odbor razen par kričavih nemških učiteljev vstopili sami slovenski kmetje, kakor: Marčnik, Martinčič, Azgan, Černut, Čemernjak, Valentinčič i. t. d. Odposlanec osrednjega odbora, dr. Hans Hock, je povdarjal v svojem govoru, da bo ta podružnica sestavljena večinoma iz Slovencev. In zapeljani reveži so pustili govorniku, da se je naravnost norčeval iz njihove omejenosti, ko je rekel, da Nemci ne grede na pridobivanje, temveč si prizadevajo pridržati le to, kar je bilo nemško, da se ohrani državi nemški značaj. Svoj govor pa je zaključil, da bo podružnica delovala «uns zu Nutz, den Gegnern zu Trutz».

Bratovska skladnica kranjske obrtniške družbe na Savi je imela sejo dne 10. avg., v kateri se je načelstvo z ginljivimi besedami spominjalo mnogih dobrot, ki jih je umrlí ravnatelj g. Karel Lukman izkazal skladnici in je na predlog g. Petra Rozmana sklenila iz zapuščine umrlega sezidati večjo moderno delavsko hišo. Na hiši naj se napravi marmornata plošča z napisom: «Karela Lukmana hiša», ki naj priča o dobrotah umrlega in naj bo tudi poznejšim rodovom v trajen spomin. Ž delom se prične takoj, ko sklep potrdi rudarska oblast.

V Savi je utonil delavec Ivan Mencinger, uslužben v tovarni na Javorniku. Mencinger je bil pijaci udan in je izvršil samomor v umobolnosti.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj toščice v sebi, je torej najlaže prebaven, ne povzroča nikoli naprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo s kmanom
Ivan Hoff

in s levo varšveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev

> » h > 60 >

Dobiva se povsod.

Zahtevajte 'Gorenjca' v vseh kavarnah in gostilnah!

Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špeciiliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žlónatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špeciiliteta v nevestinlhalah. Veliki prostori, prtiližno in v i. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki cenl.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo; postelja, nočna omarica, omivalna miza, obelalnik, miza, stensko ogle dalo.

180-8

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Sampret, tiskarna v Kranju.

Rezervna zaklada: **K 66.277.**

Denarni promet v l. 1905: **K 3,216.500.**

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/2 %, na menice pa po 6 %. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uradije se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvzemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151-4